

**ФОНД НА
ФОНДОВЕТЕ**
ФОНД МЕНИДЖЪР НА
ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ
В БЪЛГАРИЯ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

ФОНД МЕНИДЖЪР НА ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БЪЛГАРИЯ ЕАД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

към предварителен годишен финансов отчет за 2017 г.

31 ДЕКЕМВРИ 2017 г.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД /ФМФИБ, фонда/ е еднолично акционерно дружество със 100 % държавно участие в капитала, учредено въз основа и в изпълнение на Разпореждане № 3 от 22 юли 2015 г. на Министерския съвет, изменено с Разпореждане № 5 от 23 септември 2015 г. на Министерския съвет. Основният предмет на дейност е управление на финансовите инструменти, които ще бъдат прилагани по програмите, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд, както и по Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство в България.

Системата за управление на Дружеството е двустепенна и се състои от Надзорен и Управителен съвет.

Към датата на издаване на настоящия предварителен и неаудитиран финансов отчет, членове на *Надзорния съвет* (НС) и на *Управителния съвет* (УС) на Дружеството са:

Надзорен съвет

1. Маринела Пиринова Петрова- председател на Надзорния Съвет;
2. Иван Бойчев Иванов – заместник-председател на Надзорния съвет;
3. Калин Трифонов Маринов;
4. Деница Пламенова Николова (избрана на мястото на Грета Добрева Димитрова на 01.08.2017г.);
5. Лозана Илиева Василева (избрана на мястото на Елена Ангелова Иванова на 23.10.2017 г.);
6. Цонка Иванова Дрянкова (избрана на мястото на Яна Николова Георгиева на 23.10.2017 г.);
7. Зорница Димитрова Русинова (избрана на мястото на Лилия Петрова Стоянович на 01.08.2017г.).

Управителен съвет:

1. Мартин Иванов Дановски – председател на УС;
2. Светослава Илиева Георгиева – член на УС и изпълнителен директор (избрана на мястото на Илия Запрянов Караниколов на 29.05.2017 г.);
3. Валери Иванов Белчев – член на УС;
4. Пламен Георгиев Петков – член на УС.

Предмет на дейност

ФМФИБ е с предмет на дейност по управление на финансовите инструменти, прилагани по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд, както и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство в България през програмен период 2014-2020 г. Дружеството изпълнява функциите и на холдингов фонд за инструментите за финансов инженеринг по Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" и Оперативна програма "Регионално

развитие", съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие за програмния период 2007 – 2013 г., след изтичането на срока на действие на рамковите и финансовите споразумения, сключени между Република България и Европейския инвестиционен фонд по инициативата JEREMIE и между Република България и Европейската инвестиционна банка по инициативата JESSICA. Дружеството може да извършва и дейност по координация и предоставяне на информация в областта на финансовите инструменти, включително за възможностите за съчетаването им с други източници на публично финансиране.

Предметът на дейност по управление по управление на финансовите инструменти за програмен период 2014 -2020 г. се осъществява от Дружеството в качеството му на „Фонд на фондовете“ по смисъла на чл. 2, т.27 от Регламент 1303 / 2013.

На база на изпратено искане за признаване на статут на финансова институция и освобождаване от регистрация на основание чл. 3а, ал. 8 от Закона за кредитните институции (ЗКИ), във връзка с чл. 2а от НАРЕДБА № 26 от 23.04.2009 г. на БНБ за финансовите институции, е издадена Заповед № БНБ-74101/28.04.2017 г. на Подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банков надзор“ с която е дадено съгласие Дружеството да бъде освободено от задължението за вписване в регистъра на финансовите институции по чл.3а, ал.1 от ЗКИ, воден от БНБ.

II. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА

Ключови постижения през отчетната 2017 г.

ФМФИБ е дружество, чиято мисия е ефективно и устойчиво управление на финансови инструменти, заложи в оперативните програми и съфинансирани от ЕСИФ. Визията на фонда включва осигуряване на възможности за подобряване на достъпа до финансов ресурс с оглед насърчаване на растежа и заетостта и осигуряване на по-благоприятна бизнес среда в България. Централизирането на управлението на финансови инструменти цели да изгради експертен капацитет на национално ниво и да гарантира ефективно администриране на средствата от ЕСИФ, като паралелно с това се възползва от възможностите на финансовите инструменти да мултиплицират публичния ресурс чрез мобилизиране на допълнителен частен капитал. Стратегическата ориентация е съсредоточена към позиционирането на ФМФИБ като значим партньор при управлението на средствата предвидени за финансови инструменти през програмен период 2014-2020.

За целта усилията през 2017г. бяха насочени в няколко области свързани с подобряване на експертния и организационния капацитет на дружеството, стартиране на процедурите за избор на финансови посредници по всички управлявани за момента оперативни програми и продължаване на сътрудничеството с международните финансови институции (МФИ).

Основните постижения и постигнати цели през 2017 година бяха съсредоточени в следните области на развитие на дейността:

- ✓ Финализиране на процедурата и подписване на две оперативни споразумения с финансови посредници на обща стойност от 3.4 млн. лв. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“;

- ✓ Успешно структуриране на готови продукти от финансови инструменти и съответно обявяване на обществени поръчки за избор на финансови посредници по следните инструменти и програми:
 - Микрокредитиране със споделен риск по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“;
 - Фонд за ускоряване и начално финансиране по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“; и
 - Фонд за градско развитие по Оперативна програма „Региони в растеж“.
- ✓ Поемане на функциите на мениджър на Холдингов фонд JESSICA по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г.;
- ✓ Извършване и успешно приключване на пазарни консултации с цел определяне на основни параметри и структура на финансови инструменти на база потребностите на пазара и целевите групи от крайни получатели за следните инструменти: Фонд за технологичен трансфер, Фонд за ускоряване и начално финансиране, Фонд за рисков капитал, Фонд тип „Мецанин“, Фонд за градско развитие и Микрокредитиране със споделен риск по ОПРЧР;
- ✓ Ползотворно сътрудничество с Международни финансови институции;
- ✓ Финализиране преговорите с Управляващия орган на Оперативна програма „Околна среда“ по отношение на приоритетна ос 2 „Отпадъци“.

Подготовка и сключване на Финансови споразумения с Управляващите органи през 2017 г.

Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС)

През отчетния период на 10.01.2017 г. е подписано Финансово споразумение с Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Околна среда“ по отношение на приоритетна ос (ПО) 2 „Отпадъци“ на стойност 52 432 хиляди лева. Първият транш в размер 13 108 хиляди лева е получен на 07.04.2017 г.

С подписването на финансовото споразумение по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014 – 2020 приключи първият цикъл от договаряне на средствата за финансови инструменти с УО на ОПРЧР, ОПИК, ОПРР и ОПОС.

Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 – 2013 г., инициатива JESSICA

На 06.10.2017 г. е подписано Финансово споразумение с УО на ОПРР за възлагане на ФМФИБ на функциите на Холдингов фонд по JESSICA с конкретни задачи по управление на съществуващите портфейли на двата фонда за градско развитие – „Регионален фонд за градско развитие“ АД и „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД и за реинвестиране на върнати средства от крайни получатели от първия цикъл на предоставеното финансиране по инициативата JESSICA.

Предприети са действия за подписване на тристранни споразумения за прехвърляне и заместване на всички вземания, права и претенции, заедно с всички привилегии и обезпечения върху тях, произтичащи от оперативните споразумения между МРРБ и двата фонда на ФМФИБ.

Финансови инструменти – основни постижения през 2017 г.

Финансови инструменти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР):

Мисия и цели

Целите на оперативната програма са структуриране на финансови инструменти предназначени за повишаване на заетостта посредством създаване на нови възможности за заетост чрез създаване на предприятия и предприемачество (насърчаване на микропредприемачество) и създаване на възможности за заетост за уязвими групи (т.н. „социалната икономика“).

Постигания

В рамките на отчетния период стартира състезателна процедура с договаряне за възлагане на обществена поръчка за избор на финансов посредници с предмет „Изпълнение на финансов инструмент за микрокредитиране със споделен риск“, финансиран със средства по ОПРЧР 2014-2020. Обществената поръчка е публикувана на 04.04.2017 г. и е на обща стойност 50 млн. лева, разпределена на 13 обособени позиции с размер на предоставения ресурс между 1 млн. лева и 10 млн. лева.

След проведената процедура на 08.12.2017 г. се подписаха оперативни споразумения със спечелилите кандидати на обща стойност 3.4 млн. лева., а именно:

- СИС Кредит АД – предоставен ресурс в размер на 1.4 млн. лева;
- МИКРОФОНД АД - предоставен ресурс в размер на 2 млн. лева.

Дружеството продължава работа по структуриране на нов ФИ за остатъка на ресурса.

Финансови инструменти по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК):

Мисия и цели

Целите на ОПИК са фокусирани в изграждането на финансови инструменти, които следва да стимулират растежа на МСП, да доведат до разширяване на дейността им, до развитие, укрепване и засилване на пазарните им позиции, което да доведе до увеличаване на техните приходи.

Постигания

- Фонд за ускоряване и начално финансиране (ФУНФ)

През отчетния период е изготвена документация за възлагане на обществена поръчка за финансов инструмент „Фонд за ускоряване и начално финансиране“ (ФУНФ). Ресурсът по този инструмент е функционално обособен в три отделни фонда с цел по ефективното разпределение във всички начални фази на развитие.

На 16.09.2017 г. стартира процедурата по избор на финансови посредници за инструмента. До крайния срок за подаване на заявления за участие (06.11.2017 г.) са получени 16 заявления от 10 участника. На 07.11.2017 г. е стартирана процедура по разглеждане и оценка съгласно изискванията на ЗОП на получените заявления.

- *Фонд мецанин / растеж (ФМР) и Фонд за рисков капитал (ФРК)*

В началото на 2017 г. са проведени пазарни консултации във връзка със структурирането на финансов инструмент „Фонд мецанин / растеж“. През ноември 2017 г. са проведени пазарни консултации за финансов инструмент „Фонд за рисков капитал“. Провеждайки пазарните консултации за ФРК, бяха изяснени и допълнителни въпроси свързани с ФМР.

Същевременно започна и процес по изготвяне на документацията за възлагане на обществени поръчки за избор на финансови посредници по тези финансови инструменти.

- *Фонд за технологичен трансфер*

През отчетния период са проведени пазарни консултации с професионалисти в областта на управление на фондове за технологичен трансфер и се работи по структуриране на ФИ.

Финансови инструменти по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР):

Мисия и цели

Инвестиционната стратегия по ОПРР предвижда механизми за инвестиции чрез финансови инструменти в рамките на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие за 39 града, определени за подкрепа по Приоритетна ос 1 на ОПРР, както и за проекти насочени към развитие на туризма, свързани с обекти на културното наследство от национално и световно значение на територията на цялата страна.

Постижения

През отчетния период бяха финализирани пазарните консултации във връзка с подготовката на обществена поръчка за избор на финансови посредници за изпълнение на финансов инструмент Фонд за градско развитие (ФГР).

На 21.10.2017 г. стартира процедурата за подбор на финансови посредници по финансов инструмент „Фонд за градско развитие“ с крайна дата на подаване на заявления 29.12.2017 г.

До крайния срок за подаване на заявления за участие са получени общо 6 заявления от 2 участника, с което стартира процедурата по разглеждане и оценка съгласно изискванията на ЗОП на получените заявления.

Финансови инструменти по Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС):

- *Приоритетна ос 2 „Отпадъци“*

Мисия и цели

ПО 2 „Отпадъци“, включва мерки за подобряване управлението на битовите отпадъци съгласно йерархията при управлението на отпадъците и за постигане на съответствие със законодателните изисквания. Основен резултат се очаква да бъде намаляване на количеството депонирани битови отпадъци чрез повторна употреба, рециклиране и оползотворяване.

Постижения

В рамките на отчетния период се изготви стратегия за реализация на финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите“ за проекти по приоритетна ос 2 „Отпадъци“. В съответствие с Инвестиционната стратегия, заданието предвижда предоставяне на кредитни облекчения, които да подпомогнат достъпа до финансиране на допустими и финансово жизнеспособни проекти в сектор „Отпадъци“. Подкрепата чрез този финансов инструмент ще адресира проекти, насочени към проектиране и изграждане на центрове за повторна употреба, за поправка и подготовка за повторна употреба, включително осигуряване на съоръжения и техника за целите на дейността, както и към други финансово жизнеспособни проекти, свързани с дейности, съответстващи на целите на приоритетна ос 2 и предварителната оценка за финансови инструменти по програмата.

Приоритетна ос „Води“

Дружеството е в процес на преговори с УО на ОПОС по отношение на договаряне на управление на финансови инструменти по ПО 1 „Води“.

Информация и комуникация през 2017 г.

За отчетния период ФМФИБ ЕАД завърши изграждането на основните елементи от публичното си визуално позициониране като бяха определени основните цели на публичното присъствие на компанията, целевите групи и подходът за тяхното постигане.

През годината дружеството реализира редица участия в обществени изяви, в различни форуми и конференции, явяващи се пресечна точка на заинтересованите страни и ключови партньори. Целта и постигнатите резултати, посредством обучения и презентации, са повишена информираност относно дейността и мисията на дружеството.

Анализ на основни финансови показатели за резултатите от дейността през 2017 г.

Предварителният и неаудитиран годишен финансов отчет на Дружеството е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО), приети от Европейския съюз, които са в сила от 01.01.2017 г.

Предметът на дейност – управление на финансови инструменти (ФИ), изпълнявани по програмите, съфинансирани от европейски фондове се осъществява от Дружеството в качеството му на организация, изпълняваща „Фонд на Фондовете“ (ФнФ).

Възнаграждението за управление на средствата на ФнФ е под формата на такса за управление. Размерът на таксата за управление се изчислява поотделно по всяко от финансовите споразумения (ФС), сключени с управляващите органи на оперативните програми, предоставящи подкрепа към ФнФ.

През периода на допустимост таксата за управление се изчислява по следния механизъм:

- Базов компонент на таксата за управление;
- Компонент на таксата за управление, базиран на постигнатите резултати.

Съгласно условията на финансовите споразумения ФМФИБ ЕАД усвоява средствата от полагаемата такса управление на шестмесечна база за минал период. При стартиране на дейностите, Мениджърът на фонда може да изтегли таксата за управление за първия едногодишен период, авансово на месечна и/или тримесечна база от действието на подписаното споразумение за финансиране със съответния управляващ орган. Политиката на ФМФИБ е да тегли таксата за управление за първия едногодишен период авансово на тримесечна база от действието на подписаното споразумение за финансиране със съответния управляващ орган.

От началото на 2016 г. е приета счетоводната политика, според която приходи от такси за управление се признават до степента на възстановимите разходи, разпределени по оперативни програми на база коефициенти за разпределение на разходи, одобрени от УС в Методика за определяне на цената на договор, сключван по реда на чл. 14, ал. 1, т. 7 от ЗОП.

Съгласно чл. 42 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, разходите, включително извършените за подготвителна работа във връзка с финансовия инструмент преди подписване на съответното финансово споразумение, са допустими от датата на подписването на съответното финансово споразумение. Дружеството отчита разходи преди подписване на финансовото споразумение като отсрочени разходи.

Към 31 декември 2017 г. отсрочени разходи в размер на 362 хиляди лева (2016: 299 хил.лв.; 2017:63 хил.лв.), представляващи разпределени разходи по оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС), не са покрити с приходи, тъй като финансово споразумение по ОПОС, Ос 1 „Води“ не е подписано до края на отчетния период.

Разходите, направени във връзка с подписани финансови споразумения след датата на подписването им, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (печалбата или загубата за периода) при ползването на услугите или на датата на възникването им по общия ред за признаване на оперативни разходи съгласно МСФО.

С цел по-точно разпределение на разходите по оперативни програми е предложен нов механизъм за определяне на коефициентите за разпределение на разходи по оперативни програми, при който разпределението на разходите по оперативни програми се базира на ангажираност на структурните звена по отделни оперативни програми при определени допускания за вложен пряк труд.

Актуализираните коефициенти за разпределение на разходите по оперативни програми са приложени за всички отчетени разходи от началото на 2017 г. като ефекта от промяната е отчетен в м. декември 2017 г.

В тази връзка към 31 декември 2017 г. разпределенията към оперативни програми разходи са в размер на 2 650 хиляди лева, както следва: (ОПРЧР: 265 хиляди лева; ОПИК: 1 261 хиляди лева; ОПРР: 913 хиляди лева; ОПОС: 174 хиляди лева и инициатива Джесика: 37 хиляди лева). Същите са покрити с приходи, които представляват част от възнаграждението по сключените финансови споразумения (ФС) с Управляващите органи (УО) по съответните програми.

Към 31 декември 2017 година оперативните разходи са структурирани, както следва:

- Разходи за възнаграждения и осигуровки на персонала в размер на 1 949 хиляди лева;

- Разходи за наем и поддръжка на офис в размер на 227 хиляди лева;
- Разходи за консултантски услуги и външен одит в размер на 80 хиляди лева;
- Разходи за обучения и участия в конференции – 91 хиляди лева;
- Разходи за маркетинг и комуникация – 72 хиляди лева;
- Разходи за командировки – 52 хиляди лева;
- Разходи свързани с поддръжка на ИТ приложения и материали – 23 хиляди лева;
- Други разходи за външни услуги - 63 хиляди лева;
- Разходи за амортизации в размер на 93 хиляди лева.

През отчетния период има съществено увеличение на разходите за персонал поради нарастване на средно-списъчния състав на дружеството спрямо предходен период.

За финансовата 2017 г. текущият финансов резултат е нула.

Към 31 декември 2017 г. общата сума на активите на Дружеството е в размер на 235 894 хиляди лева.

Към 31.12.2017 г. са отчетени 696 хиляди лева вземания по базови такси за управление (ОПРЧР: 20 хил. лв.; ОПИК: 483 хил. лв., ОПРР: 125 хил. лв. и инициатива JESSICA: 68 хил. лв.), които Фонд Мениджър има право да изтегли през 2018г.

Към 31 декември 2017 г. паричните средства на Дружеството са в размер на 233 829 хиляди лева, от които:

- **Парични средства на Фонд на фондовете (ФнФ)** (средства за управление по ОП, на съхранение в БНБ) на обща стойност 231 066 хиляди лева (ОПРЧР: 16 833 хиляди лева; ОПИК: 111 667 хиляди лева; ОПРР: 89 755 хиляди лева; ОПОС: 12 811 хиляди лева);
- **Парични средства на Фонд мениджъра (ФМ)** на съхранение в БНБ, представляващи разликата между полагаемите и реално изтеглените такси управление по съответните финансови споразумения на обща стойност 2 760 хиляди лева (ОПРЧР: 134 хиляди лева; ОПИК: 960 хиляди лева; ОПРР: 1 499 хиляди лева; ОПОС: 167 хиляди лева);
- **Парични средства на Фонд мениджъра (ФМ) в брой** - 3 хиляди лева.

Към 31 декември 2017 г. задълженията на Дружеството възлизат на 234 670 хиляди лева, от които:

- Задължения по сключени ФС с УО на стойност 231 066 хиляди лева (ОПРЧР: 16 833 хиляди лева; ОПИК: 111 667 хиляди лева; ОПРР: 89 755 хиляди лева; ОПОС: 12 811 хиляди лева);
- Приходи за бъдещи периоди, представляващи неотнесена в приход част от полагаемите такси за управление по подписани финансови споразумения в размер на 3 436 хиляди лева (ОПРЧР: 246 хиляди лева; ОПИК: 1 667 хиляди лева; ОПРР: 1 370 хиляди лева; ОПОС: 122 хиляди лева; Инициатива JESSICA: 31 хиляди лева);

- Други задължения в размер на 168 хиляди лева, представляващи основно начисления на разходи, задължения по гаранции по чл. 240 от ТЗ, задължения към персонала за неползвани отпуски и други.

Основният капитал на Дружеството към 31 декември 2017 г. е в размер на 1 224 хиляди лева. Съставен е от парична вноска на държавата – едноличен собственик на капитала в размер на 800 хиляди лева и непарична вноска (апорт) на държавата – собственик на капитала в размер на 424 хиляди лева, представляваща имот – частна държавна собственост.

„Фонд мениджър на финансови инструменти България“ ЕАД не притежава дъщерни компании към 31 декември 2017 г. и по тази причина не се изготвя консолидиран финансов отчет.

Към 31 декември 2017 г. Дружеството няма клонове.

Важни събития, които са настъпили след датата на съставяне на предварителния финансов отчет

До датата на изготвяне на настоящия доклад, не са възникнали съществени събития, които да изискват оповестяване.

Управление и контрол на риска през 2017 г.

Дейността на ФМФИБ ЕАД изисква поемане на рискове и тяхното професионално управление. Същността на управлението на риска от страна на Дружеството се изразява в идентифициране на всички ключови рискове за Дружеството, тяхното измерване, както и управление на рисковите позиции. Периодично Дружеството преглежда, като при необходимост и по преценка, адаптира своите политики и правила за управление на риска към измененията в икономическата среда.

Дружеството дефинира риска като възможност за загуби или пропуснати ползи, които могат да се дължат както на външни, така и на вътрешни фактори.

В контекста на дейността на Дружеството, основните рискове, които евентуално биха могли да възникнат пред ФМФИБ ЕАД са кредитен риск, пазарен риск, финансов риск, операционен риск, технологичен, регулаторен риск, стратегически, бизнес риск, репутационен риск, риск от концентрации, ликвиден и лихвен риск.

Управлението на риска се извършва от звено „Управление и контрол на риска“ по политики и процедури одобрени от Управителния съвет. Звено „Управление и контрол на риска“ идентифицира, оценява и управлява рисковете в Дружеството в сътрудничество с останалите звена. Управителният съвет е одобрил писмени правила за цялостното управление на риска, а също така и писмени политики, които покриват специфични области при управлението на рисковете.

Същевременно, във връзка с предоставените средства чрез оперативните програми за изпълнение на финансови инструменти, дейността на дружеството се следи от националните и европейските контролни и одитни органи, отговорни за законосъобразното разходване на

средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, в т.ч. службите на Европейската комисия, Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите OLAF. Процесите на вземане на решения и управление на рисковете се ръководи от специализирана работна група, включваща началници на отдели, както и ръководители на ключови звена свързани с идентификацията, управлението и оценката на рисковете. Работната група извършва оценка на рисковете, която след това представя на Управителния съвет на Дружеството за преглед и одобрение. При необходимост работната група съгласува действията си с Управителния съвет или негови членове.

Предвид кратката икономическа дейност на Дружеството, към 31.12.2017 г. основната част от идентифицираните рискове са оперативни. Всички рискове се обобщават в регистър, където се посочват основни реквизити като: име, описание, контрол, оценка, отговорници, предприети мерки и др.

Светослава Георгиева
Изпълнителен директор и
Член на Управителния
съвет

Дата: 2 февруари 2018 г.

град София, България